

Sammendrag av innlegg på Regionkonferansen i Tromsø 16.-17. april 2007

Turid Emaus Karlstrøm, lagleder, Sandfallet ungdomsskole

Britt K. Søvik, lærer og tidligere lagleder, Sandfallet ungdomsskole

Vårt flerstemte løft.

Eleven som helt menneske i et flerstemt miljø.

Hvordan organisere og legge til rette for å møte den enkelte elev i læringsarbeidet.

Opprinnelig var det en stor ungdomsskole i Alta, Alta ungdomsskole. Den ble delt, og Sandfallet ungdomsskole ble etablert august 2003. Lærerne som ønsket å bli med til den nye skolen, måtte søke. Utlysingsteksten forutsatte nyskaping. Skolen har inntil 90 elever på hvert årstrinn. Lærerne er organisert i lag, 7-9 personer, tilknyttet hvert trinn. Laget ledes av en lagleder. Sammen med rektor utgjør laglederne ledelsen ved skolen.

Alle lærerne er kontaktlærer for hver sin fastgruppe, varierende 9-12 elever.

Skolen praktiserer fast arbeidstid, 08.00-15.30 hver dag.

Skoleåret er inndelt i temaperioder, og elevene har stor grad av medbestemmelse.

Sandfallet ungdomsskole er øvingsskole og alle lærerne er øvingslærere.

Etableringen av ny skole ga oss muligheter til å skape ny kultur og nye begrep. Vi vil en VI-skole. Skolens plattform ble utarbeidet i løpet av det første av våre årlige personalseminar. Vi har personalseminar, når studentene har skoleovertakelse. Plattformen og utlysingsteksten er like forpliktende som læreplanverket.

Distribuert ledelse forutsetter åpenhet og dialog. Vi erfarer at vår måte å organisere på, legger alt åpent og er avslørende. Sammensetningen av lag er utfordrende.

Selv om vi bestreber oss på å etablere felles praksis, ser vi at lagene utvikler seg forskjellig. Viktige utfordringer er lojalitet og kollegialitet. Vi må minne hverandre på ansvar, og det er viktig å ta saker opp direkte med den det gjelder.

Utgangspunktet: å oppnå det optimale for eleven.

Fastgruppe

De to ungdomsskolene rekrutterer elever fra fem barneskoler. Elevmassen fordeles mellom de to ungdomsskolene i en prosess med lærerne fra barneskolene og ledelsen ved ungdomsskolene. Fastgruppene dannes ut fra opplysninger gitt fra barneskolene.

Sammensetningen av gruppene er viktig. Ulike typer elever på alle fastgruppene.

Fastgruppene er ikke statiske. Dersom noe ikke fungerer, endres det: bytte av gruppe, rom, omorganisering av flere grupper. Elever og foresatte involveres i prosessen.

Organisering i det daglige

Møblering er viktig i forhold til ønsket aktivitet. Fastgruppene samles hver dag til morgenmøte ledet av kontaktlærer. Alle elever blir sett og hørt. Fellesskap er basis og utgangspunkt for all virksomhet. Sosial og faglig tilrettelegging starter med morgenmøtet. Hver elev har egen planbok. Der setter elevene opp egne mål og gjør sine vurderinger. Gjennom planboka kommuniserer vi med foresatte.

Etter morgenmøte, blir rommene møblert i forhold til aktivitet: studiegrupper/arbeidsgrupper, forelesning eller studieplass.

Organisering av arbeidet og vurdering

Skoleåret er delt i seks perioder. Elevene har arbeidsplan for to uker. Ressursene legges ut der de blir utnyttet best (hvordan lærerne disponeres utarbeides hver uke).

I planleggingen av tema/fag medvirker elevene på innhold, arbeidsmåter, gruppesammensetning, vurderingskriterier, vurdering av seg selv og andre.

Vurdering underveis er en viktig del av læringsprosessen. I forhold til målene er det vesentlig å ta utgangspunkt i elevenes forkunnskaper. Dette er viktig i forhold til gjennomføringen og elevens selvutvikling.

Elevmedvirkning i prosessene er utfordrende for lærerne: følge opp elevenes innspill, tilpasse, veilede, tilrettelegge, vurderingskriterier, vurdere tverrfaglig.

Vurderingen skal være en prosess for videre læring. Mappevurdering. Egenutvikling er bevisstgjørende og videreutviklende.

Det er vesentlig at elevene arbeider etter mål. Gjøre for å gjøre fremmer ikke nødvendigvis læring. Dette strider mot en ryggmarkskultur, og forutsetter en avlæring hos alle: elev – foresatte – lærer – rektor.

Lærerne ansvarliggjøres for

- temaperioder med planlegging/tilpasning og ”stillas” til den enkelte elev.
- fagansvar med planlegging/tilpasning og ”stillas” til den enkelte elev.
- vurdering og oversikt over hva den enkelte behersker.

Utfordringer i videreutviklingen av vår VI-skole:

- for å bedre kvaliteten på arbeidet: tid til planlegging og refleksjon i fellesskap.
- å utarbeide gode vurderingskriterier.
- jo bedre vi blir på tilpasning og vurdering – jo mer ser vi vår utilstrekkelighet.
- at alle lærerne har forstått og praktiserer det vi har blitt enige om.